

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1835. 14. Merz.

11ta lappa.

Taunas sinnas.

No Chrgles-walsts, Widsemme. Isgahjuschu wassaru us ruddens püssi gohdiga fainneeze preefsch muschahm sehnes bija falassju: tähdas, ko muschmirres fauz, un, ar meddu un krehjumu winnas iszeppusi, dauds muschu nomehrdeja. Ohtrå rihtå winna kahdu püss-stohpu to nomirruschu muschu fabehre preefsch-autå un faweeem püss-auguscheem zahleem pabehre-preefschä. Schee, to deenu wehl ne ko ne ehduschi, kahrigi tahn uskritte, bet jau pehz 3 woi 4 stundahm, kad fainneeze atkal eenahze istabå, pa semmi fahze pledderecht un, winnai wehl klah tähwoht, wissi turpatt nosprahge. Eelsch behdahm ne sinnadama, ko darriht un kā atbildeht wiham, kas tāi laikā ar zittas faines us lauku pee darba bija, fainneeze sanehme nosprahgusches zahlus un aisnesse kannepēs. Bet ohtrå rihtå agrumā, sawu mahjas-fohli atkal apkohpdama, winna gauschi brihnojahs, eeraugoht, ka tee paschi zahki, kas waßkar bija nosprahguschi, wissi dīshwi zits pakka zitta no kannepehm istezzeja. Tif tad wiham ar preeku issstahstija wissu, kas bija notizzis.

A. B.

No Tauries walsts, Kreewu semmē, pee melnas juhkas. Ulri tur täpatt kā Gruhsies walsti (Luhko: Latw. l. dr. 1834, 16 l.) jau preefsch pahri gaddeem zukkura-needras par prohwı tilke dehstitas, un kautschu laudis aispehrn no 1200 mahrzineem needru tik 320 mahrzinus atdabbuja, jo falna wissu zittu bija nokohdu; ratschu schee paschi 320 mahrzini, trim sawadeem laukeem isdalliti, wisswairak zaur daudskahrtigu laistijumu pehrnā gaddā tik brangi irr auguschi, ka lihds imai Dezember jau 80 tuhkstohsch mahrzianu bija noplauti, no kurreem wehl schoreis zukkuru ne taishs, bet laikam druzin tik nems preefsch rummes-führuma un wissu zittu pawassarā no jauna eedehstih.

No Pohku semmes rohbescheem. Kad tur scho seemu laudis jau pahri deenas wilkus bija meddijuschi, tad gaddijahs, ka taï paschâ walsti fungi eeksch diw-juhgu ratteem brauze un neganti leels un stipes wilks no-pakkat nahze un, — zik arri fungi darbojahs winnu eebaidiht un nodshît, un sirgi istruhku-schees ffrehje, ka putte ween, — tak, gribbedams ratteem mestees wîrsû, weenâ gabbalâ woi no jauna nehmahs uslehkt, woi ar sohbeem pee pakkat-afs un skrit-tuleem plohsija un raustija, kamehr ratti jau sahdscha widdû bija nahkuschi, kur beidsoht semnekeem isdewahs, ar rungahm winnu atkal laukâ dsîh.

No Kënsberges, Pruhfchu semmê. Zittôs gaddôs pa to widdu gulbi preefsch April-mehnescha pawissam ne rahdahs, bet schinni gaddâ jau 18tâ We-wrar leels bars, lihds 100 gabbali, tur nolaïdahs un diwas deenas, preezigi pa tahm pahrpluhstahm plawahm dsîhwodami, kawejahs.

No Wihnes pilsfehtas, Estreikeru walsti, Wahzsemme. Wezs Estreikeru Keisers, Spranzis tas pirmajs ar wahrdi, kurrax arri Bee-mexu, Ungaru un dauds zittas semmes peederreja, un ko zittkahrt wehl fauze par Wahz' Keixeru, tas 18tâ Bewrar tur sawâ pîlli Deewa meerâ aismigge, 67 gad-dus wezzumâ un 43 gaddus bijis par Keixeru. Winsch bija ittin labs un scheh-ligs fungs, ne mas lepns un sawas walsts nabbageem palihdseja, zik ween spehdams. Gesch deenas bijis newessels un lihds beigahm pee pilna prahtha. Pahri stundas preefsch nahwes wehl likke sawus behrinus un brahtus pee gultas nahkt un winnus wîssus mihligi sfehiti, fazzidams: "No Deewa pusses juhs luhdsu, miqli, ne aismirsteet wis scho brihtianu, kurrâ juhs mannu nomirschanu tê redseet, esheet allasch deewabihjigi, taisni un weenprahtri, un Debbeß-tehws juhs sfeh-tihs." — Kad nu winsch beidsoht ar nahwi sahze zihnitees, tad — kâ jau tahs semmes wezzi likkumi gudri to nospreesch, ka taï pee katra Keixeru mirschanas effoht ja-darra, — istabas durris wiffas tikke atdarritas, lai nahk eekschâ wiffi raddi un augsti leelkungi, paschi klahrt buht pee wina mirschanas. Ohtrâ deenâ winna nomirruschas meefas, arri pehz sawadeem eeraddumeem, no daktereem tikke usgreestas, ahrâ pussé un eekschâ skunstigi ar dahrgahm smarschu sahlehm swaiditas un brangâ sahrkâ guldinatas, kad jau firds un eekschas papreesch bija is-nemitas un eeksch diweem dahrgeem traukeem gohdam eelikas. Taï paschâ deenâ waakarâ lihkus sahrkâ tikke eenests pils-basnizâ un tur us jauki ispuschkotahm stellehm widdû starp spihdedamahm sfezzehm taï nolikis, ka tee frohni, tas zep-

teris, waldamajs ahbols un tahs zittas gohda: sihmes us 6 selta spilweneem sah-nis gusleja uu preefschâ wirs pascha pirma kahpekla tapatt tas bikkleris ar to firdi, kâ tas katls ar tahm eekschahm stahweja. Nu laudim pa trim deenahm bija brihw, nahkt un sawu nomirruschu Leisemu apluhkoht, kamehr 23schâ Bewrар wianzu ar leelu gohdu paglabbaja. Preefsch pussdeenas wisspirmak winna firdi eenesse un glabbaja zittâ basnizâ, tad winna eekschas atkal zittâ basnizâ, un pehz pussdeenas ar wissleelaku gohdu un brangumu to lihki paschu pawaddija atkal us zittu basnizu, eeksch kurras pagrabba sahrlis, ar diwahm atflehgahm aisslehgots, meerâ tifke noliks. — Winna wezzakais dehls, tas frohna-prinzip Werlands, 42 gaddus wezs, taggad irr palizzis par Leisemu un winnu nosauz par Verlandu to pirmu.

No Minkenes pilsfehtas, Baiëru walsti, Wahzsemme. Brihnum, kâ pa to pussi taggad atkal neganti sahk apstulboht lauschu prahstu eeksch tizzibas leetahm. Pehrñà gaddâ tur preefsch kahdas leelas basnizas sawada skunstiga Kristus bilde ar kustinajameem lohzeckleem tifke taifita. Laikam negudreem laudim tihri par eebailoschanu, lai jel tizz, ko winneem mahza; jo kâd patte Kristus bilde galwu kratta woi rohkas swehtidama pazell, tad tero gan buhs skaidra sihme, kas effoht tizzams, kas naw.

Tai paschâ pilsfehtâ Bewrar-mehnesi mass behrinisch, diwus gaddus wezs, nomirre un, pehz tahs pilsfehtas labba eeradduma, wallâ sahrikâ us pahri deenahm tifke noliks lihku nammâ. Tahs nospreestas deenas jau bija pagahjuschas, tad wezzaki ar saweem draugeem, preefsch behrehm sapulzinadamees, eenahk tai istabâ, un raug', behrns bija atdsihwojis un sahrikâ sehdedams, meerigi spehle ar tahm puklehm, ar ko winna drehbes bija appuschkojusch. Tik leelu pulku lauschu eeraudsidsams, bailigi fauze pehz memties.

Zittâ pilsfehtâ pa to paschu walsti ne fenn wiltneefam irr isdeweess, 24 zilwokus, wisswairak feewischkus, us sawadu wihsi peekrahpt. Winsch winnu preefschâ bija leelijees, ka ar swehtu wahrdi un daschadu swehteklu palihgu gan spehjoht eerakta mantas no semmes isdabbuht, bet aufis winsch katram bija fazzijis, ka arri labbi sinnoht, ka pa to leelu lauku pee Augsburges pilsfehtas brihnum' leela manta semme effoht eerakta, no kurras winsch labpraht labbu teesu tam gribboht dahwinah, kas winnam taggad tik ar mas naudas palihdsetu, tohs waijadfigus swehteklus sapirk. Laudis aplam tizzeja, un ta winsch, no wiſſeem

Fohpâ lihds 5 tuhfstohsch dahlderus sadubbusjis, aisbehdse us zittu semmi, fur comehr teesa winnu dabbuja zeeti.

No Sprantschu semmes. Schkeet, ka tur pa tahn weetahm, fur ak-mina ohgles isrohf, eeksch pagahjuscheem 28 gaddeem zilweki brihnum' wairak effoht wairojusches, ne kâ zittas pusses. Pa to aprinki, ko fauz Scharsleroa, 1806tâ gaddâ tik 115, 110 zilweki dshwoja un taggad jau turpatt dshwo wairak, ne kâ 180 tuhfstohsch laudis. Gluschi tapatt effoht notizzis pa zitteem tahdeem zeemeem un walstim.

Sluddina schana.

Ja preeksch kahdas basnizas altara-bilde waisadsetu, tad lohki smukku taggad gattawu warr dabbuht pirk, kas lihds ar to brangu selta fleni 3 ohlektu garkumâ un wairak kâ 2 ohlektu plattumâ, no leela fflunstes mahldera isdohmata un mahleta, un gluschi tapatt kâ ta dauds leelaka altara-bilde eeksch Krisburges-basnizas sauki pehz swelsteem raksteem parahda, kâ Kristus to kurlu, kurram arri walloda bija panemta, dseedingaja. Wehl skaidrafu sinnu pahr winnu warr dabbuht Rihgâ tai nammâ, fur schahs lappas isdohd, un Zelgawa skrihwer-eelâ Schmeissen-kunga nammâ, fur arri bildi paschu warr dabbuht redseht.

Sinna,zik naudas 12. Merz-mehn. deenâ 1835 eeksch Rihges maksaja par daschahm prezzehm.

Maksaja:	Sudr. naudâ. Nb. K.	Maksaja:	Sudr. naudâ. Nb. K.
Par		Par	
1 puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggū	1 45	1 pohdū (20 mahrzineem) wasku	= 5
— meeschu, 100 mahrzin. smaggū	1 20	— tabaka = = = = =	1 20
— kweeschu, 128 mahrzin. smaggū	1 80	— swesta = = = = =	2 40
— ausu = = = = = = =	1 85	— dsfleses = = = = =	— 65
— strau = = = = = = =	1 50	— linnu, frohna = = = = =	3 20
— rupju rudsu-miltu = = =	1 45	— bratka = = = = =	2 80
— bihdeletu rudsu-miltu = =	2 —	— kannepu = = = = =	— 70
— bihdeletu kweeschu-miltu =	2 20	— schkihtu appinu = = =	3 —
— meeschu-putraimu = = =	2 —	— neschkihtu jeb prezzes appinu	2 20
— eefala = = = = = = =	1 25	— muzzu filku, eglu muzzâ = =	4 25
— linnu-feklas = = = = =	3 25	— lasdu muzzâ = =	4 50
— kannepu-feklas = = = =	1 50	— smalkas fahls = = =	3 85
1 wesumu feena, 30 pohdus smaggū	3 —	— rupjas holtas fahls = =	4 25
barrotu wehrschu gallu, pa pohdū =	1 —	— wahti brandwihna, pussdegga =	7 50
		— diwdegga =	9 50

Weenu sudraba rubli warreja dabbuht par 360 $\frac{1}{4}$ kapeikeem warra naudas.

Brihw drikkelt. No juhrmallas-gubbernementu augstas waldischanas pusses:

Dr. C. E. Napiersky.